

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA Târgul Inului Nr. 30

DISPENSATIILE se primesc la administrația. Prețul după tariful și învaliabil.

Manuscrisele nu se înnapoază.

SITUAȚIA pe câmpul de război.

Pe baza știrilor oficiale cenzurate înainte din cartierul pressei și de la biroul telegrafic și de corespondența ungar în decursul zilei de azi situația pe câmpul de război se prezintă astfel:

1) Din nordul Monarhiei: Despre operațiunile armatelor noastre n-avem nici astăzi vre-un comunicat oficial nou.

În schimb generalul Dankl a adresat către armata primă austro-ungară un ordin de zi, în care aduce soldaților elogiul pentru atitudinea lor bravă dovedită în luptele cu Rușii ziua și noaptea timp de două săptămâni.

Deabia când Rușii — se zice în ordinul de zi — cari primiau zilnic noui înzdriri, deveniseră în cele din urmă de două ori atât de puternici ca noi, am încetat din proprie inițiativă atacurile noastre, peștruos ghafiți cu celelalte armate austro-ungare să continuăm lupta umăr la umăr.

Reînțocirea noastră prin negocieri și pășuri a pretins, deosebit de mult, în partea noastră, sfârșiri enorme. Grație însă perseverenței și văzuișiei noastre, n-avem succes să rezolvim și această problemă, iar trupele rusești deabia au cules să vă conturbe retragerea. Armata primă nerăvănită se află astăzi în pozițiile designate pentru ea.

De încheiere Dankl mulțumește armatei pentru ținuta-și eroică și de apăsătoare convingerile ferme, că armata va fi și în viitor la locul ei, spre binele patriei și gloria Maj. Sale împăratului și regelui.

2) Din sudul Monarhiei. Nici un comunicat nou.

3) Luptele franco-ruso-germane. Despre luptele în curgere între Francezii și Germanii șosec unele amănunte. Corespondenții berlinezi de război spun,

că cele mai crâncene lupte au avut loc la Soisson. La trecerea râului Aisne, care esudase în urma unor ploși torențiale, trupele franceze au fost luate la întâia din mai multe părți de artileria germană, care a făcut mari ravagii în rândurile franceze.

Pe câmpul de luptă din ostul Prusiei armata germană își continuă operațiunile în guvernământul Suwalki. Unele trupe înaintează spre Csoviek.

Președintele Wilson pentru neutralitatea Americii. Biroul telegrafic ungar primește din Berlin următoarea telegramă:

Președintele Wilson a rostit zilele trecute un mare discurs, în care atrage atențiunea poporului american, ca să păstreze neutralitatea. America își va implini chemarea, dacă va rămânea imparțială și sinceră și dacă va păstra legături prietenești cu toate statele beligerante. America este doar locuită de numeroase diferite popoare, prin urmare nu e permis să nutrim simpatii sau antipatii deosebite față de nici un stat.

Președintele Wilson și-a încheiat discursul, declarând că poporul Americii este nașunea păcii și că va dovedi o atitudine imparțială, pentru ca la timp potrivit să mijlocească tratative de pace și să prezente propuneri în vederea încheierii păcii.

Mari schimbări în corpul generalilor nemți. După cum se anunță din Berlin, au avut loc mari schimbări în corpul generalilor germani. Ce și motive ale acestor schimbări sunt prezentate parte cazuri de îmbolnăvire parte interesele superioare ale operării armatelor. Schimbările obvenite sunt următoarele:

În locul generalului îmbolnăvit Hausen a fost numit general-comandant generalul de cavalerie Von Einem, iar în locul acestuia a fost numit de comandant al corpului VII de armată generalul de infanterie Claer. Generalul de artilerie Schubert comandantul de până acum al corpului de rez. XIV a fost pus în disponibilitate și în locul

lui a fost numit generalul Stejn. În locul generalului de infanterie contele Krichbach, rănit, a fost numit comandant al corpului X de armată generalul de infanterie Eben.

Acțiunea flotei engleze — iminentă. Biroul tel. ung. comunică din Genua:

Toate semnele arată, că flota engleză se pregătește pentru o acțiune. În timpul din urmă s'au trimis numeroase bărci de pescari, având ordin să pescuiască minele așezate în mare.

Socialiștii italieni și războiul. Biroul tel. ung. comunică din Roma:

Partidul social-democrat italian a enunțat unanim, că aprobă atitudinea strict neutră și fără nici o rezervă a Italiei.

Agitațiuni și intervenții în Balcan.

Paralel cu desfășurarea operațiunilor formidabile pe câmpurile de război, diplomația europeană precum și factori particulari desfășură o activitate neobosită pe lângă unele din statele balcanice, căutând să le câștige simpatiile și eventual ajutorul pentru evenimentele viitoare.

Sunt luate la ochi cu deosebire Bulgaria și Turcia, pe lângă cari emisarii și diplomații triplei înțelegeri desfășură o mare activitate în scop de a le câștiga sprijinul. Știri mai noi ne aduc în privința aceasta următoarele amănunte:

Președintele comitetului balcanic londonez la Sofia

Ziarul »Neue Frei Presse« primește din Sofia următoarea telegramă:

Președintele alianței balcanice londoneze, Noel Buxton, venind dela Niș a sosit în Sofia. Acesta continuă să agite pentru o alianță balcanică, a cărei ascușis să fie îndreptat în contra Turciei. Aceasta însă nu-i va succede. Buxton a con-

ferit cu prim-ministrul Radoslavov și cu ceilalți șefi de partide, iar peste o săptămână va pleca la București.

Într'un interview Buxton a declarat, că numai Anglia poate să ajute Bulgariei să-și recâștige Macedonia. Dar în scopul acesta trebuie să facă ceva. Buxton va ținea Sâmbătă în clubul militar o conferință despre relațiunile anglo-bulgare.

Buxton a fost primit ieri într'o audiență mai lungă de regele Bulgariei.

Demersurile Triplei înțelegeri la Constantinopol.

Tot »Neue F. Pre« primește din Constantinopol un comunicat mai lung, din care reținem următoarele:

Diplomația Triplei-ințelegeri continuă să facă mari eforturi pentru a atrage Turcia în apele ei. Ambasadorul Rusiei Giers se folosește de aceleași mijloace ca și antecesorul său, punând în vedere Turciei mari favoruri, dacă s'ar atașa Puterilor triplei-ințelegeri.

Nu lipsesc însă nici amenințările la adresa Turciei pentru cazul contrar. Promisiunile și amenințările, cari în trecut aveau unele succese, nu mai prind însă astăzi.

Amânarea bilului Homerule în Anglia.

Războiul Angliei a avut între altele darul de-a face să înceteze luptele pătimase în jurul bilului Homerule și să pună, deocamdată cel puțin, capăt antagonismului între provincia Ulster și restul Angliei.

O telegramă din Londra sosită la Berlin comunică în privința acesteia următoarele:

Camera comunelor a primit în toate cetirile legea, pe baza căreia rezolvirea bilului Homerule se intrerupe pe timp de un an sau pe timp mai îndelungat, dacă cumva războiul n'ar fi încă terminat.

Cu acest prilej prim-ministrul

Asquith a ținut să declare, că acest mod de rezolvire a chestiunii Homerule e urmarea promisiunii făcute de guvern, ca nici un partid să nu obțină vre'un favor sau desavantaj în legătură cu războiul actual.

În continuare Asquith a adus elogiul patriotismului voluntarilor din provincia Ulster, declarând că-i departe de el orice intenție de-a exercita vre-o presiune asupra provinciei Ulster.

Bonar Law a combătut procedura guvernului, pe care o consideră de o călcare a promisiunii sale. Dar cât timp va dura războiul, — a zis Law — vom sprijini guvernul din toate puterile noastre, de cari dispunem.

Camera Lorzilor a decis cu mare majoritate să amâne cetirea o doua a bilului Homerule.

Aviatori germani de-asupra Parisului.

Citim în ziarul din Viena: »Neue Freie Presse«:

Ziaristul P. Croci într'un raport al său telegrafic ne descrie aspectul zilnic al sborului german deasupra Parisului: în ziarul »Corriere de la Sera« astfel:

Aviatorii germani a căror curaj extraordinar trebuie admirat, deși acțiunea lor e contrară (?) legilor de drept și humanitate ale războiului, cearcă a face jertfe între cei nevinovați în deosebi între femei și copii. Chiar și astăzi seara la apusul soarelui și-au făcut aviatorii germani obicinuita apariție. Era un spectacol cu adevărat teatral, care timp de o jumătate de oră trezi în populație o agitație de nedescris.

Eram în biroul meu, când pe la orele 6/4, auzii de odată un foc de pușcă foarte bine hrănit. Am eșit pe balcon și văd cum toți să uitau din ferestre iar cei de pe stradă să uitau cu toții în sus. Cerul era de o albăstrime minunată.

În înălțime plutea un șoim, venind din spre miază noapte, un aparat de aviație german, un sporumb. Incetșor mașina dă ocoale orașului, a orașului care este leagănul aviațiunii, ca și când ar voi par-că să provoace Parisul. Cu un ochian foarte ușor poți distinge mișcările ce le fac aripile și partea posterioară a aparatului.

Din extremitatea unei aripi atârna o pânză tricoloră. În clipa, în care apa-

Sfârșit de vară.

— L. Stolstein. —
Lebedele, tată, unde se duc? — Departe, departe...
Bătănd din aripi, cu capul întins, Cantând ele pleacă departe și nimănă nu știe unde...
Dar norii 'ncotro se duc, tată? — Departe, departe...
Căci vântu-i alungă pe mare, jucându-se pleacă departe și nimeni nu știe unde...
Dar zilele, tată, unde se duc? — Departe, departe...
Ele dispar și nu se reîntorc, fără de urmă se duc departe și nimeni nu știe unde...
Și spune-mi: noi, tată, unde ne ducem? — Departe, departe...
N'închidem ochii, ne plecăm capul, Amar suspinând: departe, [departe, și nimeni nu știe unde...
Valentin Drăganu.

Un episod din război.

Ită-oc ne istorisește un soldat român rănit pe câmpurile Galliei.
Intr'o zi frumoasă plină de soare din săptămânile trecute, când după oboseitoare marșuri așteptam cu puștile în piramidă povestind în grupuri împărtășirea mâncării de prânz, auzind de odată un tropot apăsător de cal, la ceea-ce noi toți tresărind instinctiv ne-am reposesat la arme — și nu fără temel.
Câte-va păcuri de dragoni de al noștri ne aduc știrea că spre noi se apropie un regiment de infanterie rusă sprijiniți de o baterie.
Imediat se dă alarma. Înarmați până în dinți cu balonetele pe pușcă luăm poziție de atac în vreme ce dela spatele noastre tunurile încep să așază focul ucigaș în șirele infanteriei înamice ce abia începuse a apărea de după colona ce le adăpostise. Focul începuse din ambele părți cu vehemență. Șrapnele vălăiau turbate scurmând pământul și strind cu sange larba uscată de sub picioarele noastre, iar gloanțele țiuiau pe la ureche în diferite chipuri, aștele mai înțiglat, aștele mai adânc, după puterea de rezoluțiune a gloanțului.
Înaintam pas de pas spre inamic, lăsând în urma noastră jalinicile vaete ale camarazilor noștri răniți, tari cu buzele învinețite de durere unii strigând, alții abia mai putând să-și lipească buzele, cereau îndurerați apă, numai un strop de apă, dar zadarnic: noi înaintam mereu, apropiindu-ne tot mai tare, tot mai tare de inamic, până încapurăm a le distinge bărbile lor lungi și roșcovane și chipurile lor turtite.

De odată căpătăm poruncă să încetăm focul. Puternice strigăte de ura cutremură văduhul! Soarele ce apune reflectează trist lusuul balonetelor schi-ntoștoare stropite cu sange cald omonec, paturile de pușcă fac dungii negre prin aer, iar fețele schimonosite de încordarea supremă a tuturor mușchilor măresc oare-cum grozăvia luptei piept la piept. Zăngănit de arme, vaete de durere, urlete de bucurie, chiote de îmbărbătare, strigăte de durere și desperare, acest străsiu acord salută soarele ce apune în fața noastră.
Imi aduc bidee aminte cum am străpuns cu baloneta în pânțele un uriaș cu barba roșie și cum acesta a căzut cu fața învinețită pe spate, cum apoi m'am repezit în ajutorul unui camarad al meu, care svârșind pușca cercă a sugruma un soldat inimic, când de odată simt un fior ce-mi trăbate tot trupul... un val de sange curge din coapsa piciorului meu drept străpuns de o baloneta. Năcazul însă nu vine singur: Un pat de pușcă se învârte în jurul capului meu și deodată simt o durere cumplită în umărul drept. Eu cad la pământ aproape leșinat de durere.
Ce a urmat nu-mi aduc bine aminte. Ca prin vis imi reamintesc că odată deschizând ochii, văd cerul plin de stele scilpitoare, iar în jurul meu horcăturile muribunzilor și oftările răniților hrăneau suflarea puțin cam aspră a vântului ce venia din spre Nord. Cerc să mă mișc, dar o durere nebună mă pironi locului. Imi veni în minte biata nevastă și fetița mea cu părul bălai și creș...
Cu spetele amorțite de frig aproape mort de sete condamnat la ne-

mișcare vedeam cu ochii jalinica noastră stare: Eram niște bieți răniți lăsați în plata Domnului fără nici un ajutor.
Gândurile se perondă tot mai dese, tot mai spălăcite, horcăturile și oftările bieților tovarăși răniți și strigătele de: »Doamne, Doamne! „latenem“, „Boje mio“ încep să devină tot mai monotone...
Deodată tresar din somn. Visam ceva îngrozitor: Eram par-că la pândă pus pe brânci cu pușca întinsă când deodată răsare în fața mea un cazac turbat gata să mă asfârăme cu copitele calului său. Ca ars de foc eu sar cu baloneta...
Mă trezesc, mă aflam ridicat pe jumătate cu mâna pe pușca mea pe care n-o lăsasem de loc din mâna stângă. Rânille din umeri și din coapsă — în urma brusceli mișcări — încep să mă jungăla cumplit.
Deschiz ochii... în fața mea un om cu brațele ridicate spre cer cade în genunchi lângă mine.
Ochii lui înpânziți de groază privau din când în când la baloneta mea, fața li era albă ca peretele, barba și fruntea pătată cu pete mari de sange parte uscat, parte încheag, iar hainele li erau pline de sange și noroi. El rostea încet cuvinte neînțelese, apoi deodată sloboada ambele mâini și cu degetul arătător de la mâna dreaptă numără mut degetele de la mâna stângă și apoi cu degetul arătător de la stânga arată degetul cel mare al mâinii drepte. Apoi stând în genunchi și oftând adânc arată cu stânga — cu ochii când la mine, când la mâna sa, când la pă-

mânt de mai multe ori, distanțe tot mai mici tot mai mici, apoi mâinile și leîndreaptă spre plept ca și când ar ținea un copil în brațe.
Apoi iarăși își ridică mâinile către cer, iar rostește încet cuvinte neînțelese...
Eu stau buimăcit speriat de visul cel groaznic, pe când rusul — căci rus era nenorocitul din fața mea — cu mâinile spre cer, cu ochii rugători se îndrepta spre mine... soarele ce tocmai răsăria desvăluind mizeria din jurul meu. Imi veni în minte lupta de ieri și cruntele dureri ce mă tortură imi readuse aminte groznică realitate: suntem niște bieți răniți lipsiți de ajutor.
Mă uit la semnele ce le făcea bietul rus, ascult vorbele lui neînțelese, înțeleg: dânsul cerea să nu-l omor cerea îndurare în numele celor șase copii ai săi mărunți cel mai mic de toată.
Svârșii pușca din mână. Lacrimile imi năpădesc ochii... Imi vine în minte fetița mea cu părul bălai și creș... Bietul rus plângând cu hohote se aruncă înaltea mea cu fața la pământ, eu li ridic cu mâna și târându-mă spre el, ne sărutăm amândoi cu lacrimi sărate pe obrazii noștri plini de fum de pușcă, de sange și de praf.
Rusul scoate din traistă o sticlă zicând: »vutchi! bea el! întâi apoi mi-o dă mie, mai scoate apoi o bucată de pâne neagră, o împărțim în două.
Apoi tăcuți, gemând din când în când și răzimați unul de altul, prin câmpul presărat de sange și rouă scilpitoare după două ceasuri de grea încercare am ajuns în fine la ambulanța noastră.

ratul plută tocmai pe deasupra pietei operei, el nu era la o înălțime mai mare de 1000 de metri. Se îndreaptă apoi spre Sena, deodată însă pe neașteptate, ca și când ar fi observat o primejdie, își schimbă cursul îndreptându-se spre Nord-Vest și urcându-se la o înălțime cam de 2000 de metri. Apoi vine din nou deasupra cartierului Bursel se îndreaptă după aceea spre gara de Nord traversând pe deasupra liniei Boulevardelor. E tocmai deasupra capetelor noastre.

In acest interval din toate părțile se aud pocnete de pușcă, toți soldații de gardă trag focuri de pușcă de pe coperțile, ba se aude ropotul caracteristic al mitraliezei. Chiar și cei din stradă dau focuri. Doi militari englezi, cari se plimbau liniștiți pe stradă, prind și ei arma și trag focuri asupra aparatului inamic. Mulțimea face agotot cu aplauzele, ca și când ar fi nimerit >bi-digania<, și cu toții zimbesc fericiți. Sute de pușcături cu siguranță au fost date în gol. Oamenii stau adunați în grupuri pe stradă, o bombă aruncată între ei de bună seamă ar fi făcut o baie de sânge; cu nasul în vânt ei așteaptă sosirea unui aparat francez de aviație ca să urmărească aparatul inamic. In unele locuri înghesuiala este atât de mare încât poliția se văzu constrânsă a interveni în interesul restabilirii circulației.

Svonurile cele mai contrare le poartă din gură în gură mulțimea agitată: Trei avioane franceze ar fi luat în urmărire aparatul german, cari în fine ar fi nimerit aparatul al cărui ruine s'ar afla în >Place de la Republique<; alții însă poartă vestea că aparatul ar fi fost nimerit în dreptul cutărui biouo vamal și ar fi căzut într'un suburbiu. Alții afirmă că aparatul german nu a fost de loc avariât, ba ce e mai mult din acest aparat s'ar fi svărit mai multe bombe în apropierea bisericii Madeleine făcând mai multe victime. Abia mai târziu cei competenți aduc la cunoștință cum că câte va bombe au fost aruncate în Sena, iar altele în jurul palatului Trocadéro. De bună seamă aceste veste nu sunt de loc plăcute, curiozitatea însă e așa de mare, încât publicul în loc de a se refugia în case, mai bine să expune la primejdie năpâdind pietele și străzile spre a putea vedea mai bine.

Noul comandant al trupelor sârbești. Biroul tel. ungar află din Sofia, că generalul sârb Stepanovics a fost numit general în șef al armatei sârbești.

Acțiunea Japoniei. Biroul tel. ungar comunică:

Ministrul de justiție, răspunzând unei interpeleții, a adăos că după ce Japonia va fi ocupat teritoriul Klautșan, vor începe luptele în apele chineze și japoneze. Numai în cazul când Germania ar observa o atitudine amenințătoare față de Japonia, aceasta va veni în ajutorul Angliei.

Trupe de Buri și Hoten-toți năvălesc asupra coloniilor germane din Africa. Citim în >Neue Freie Presse<:

Din Cape-Town se anunță: La propunerea lui Botha parlamentul din provincia engleză din Africa de sud a trimis o adresă de simpatie regelui Belgiei felicitându-l >pentru eroica sa ținută față de opresorii germani<. Apoi parlamentul luă deciziunea de a trimite un corp de expediție format din englezi și africani indigeni.

Zis și făcut: Hoten-toți, Buri și Englezi au năvălit în colonia germană din sud-vestul Africeii, tribul Hereros de asemenea a arborat drapelul Burilor alăturându-se acțiunii acestora.

Rușii se întăresc în Basarabia. >Universul< primește din Tulcea cu data de Joi următoarele:

Călătorind azi cu vaporul de la Tulcea la Galați, am putut observa o neobișnuită mișcare pe malul basarabean al Dunării. Pichetele rusești, pe lângă grănicerii activi, sunt întărite și cu numeroși rezerviști nelmbrăcați încă.

Printre pichete am văzut circulând convoiuri întregi de căruțe și patrule de cazaci călări. Pe liniile gării din Reni se văd iarăși șiruri întregi de vagoane cari așteaptă să fie trimise către destinație necunoscută.

Pe Dunăre nu mai circulă acum decât vapoare românești și rusești.

In serviciul celor răniți.

Brașov 19 Sept. n. 1914.

Aflăm cu plăcere, că damele române din Brașov, cari au absolvat cursul surorilor de caritate, și-au început astăzi activitatea în spitalele de răniți din Brașov. Ni-se spune că soldații răniți au avut o nespusă bucurie și mângâiere vorbindu-li-se în graiul lor și fiind pansați de damele române. Prima rugare ce li-s'a adresat din partea răniților a fost să li-se procure cărți, reviste și gazete, ca să le mai treacă de urât și să mai uite de durerile pricinuite de rănilile primite. Intre cei răniți se află și câți va români bucovineni.

Aducându-ni-se la cunoștință rugarea răniților am trimis astăzi răniților prin damele noastre o nouă serie de numeri din ziarul nostru precum și câte-va reviste și cărți.

Surorile de caritate, d-soarele Virgilia Branisce, Tulia Găvruc și Maria Oncioiu primesc cu plăcere cărți și reviste precum și alte daruri cu deosebire țigarete, pentru a le distribui între cei răniți.

Măne, Duminecă, la orele 1 1/2 p. m. va avea loc în sala sfatului distribuirea solemnă a diplomelor de surori de caritate damelor din Brașov, cari au absolvit cu succes cursul de trei săptămâni urmat sub conducerea medicilor din spitalul civil.

Vizita d-lor Istrati și Diamandy la Roma.

Ziarul italian >Tribuna< comunică că d-l Dr. Istrati, profesor la universitatea din București și deputatul George Diamandy, fratele fostului ministru al României la Roma, a avut Marți și Mercuri întrevederi cu mai multe personaje diplomatice la Roma.

Acești doi deputați români, cari, precum se știe, nu au venit în Italia în misiune oficială, vor sta în Roma aproape o săptămână spre a putea conferi cu mai multe înalte personalități. Ei vor cere să fie primiți de d-nii Salandra și San Giulliano.

Ziarele italiene salută sosirea celor câtorva personalități românești, cari au venit la Roma, spre a se pune în contact cu opinia publică italiană și cu căpeteniile politice italiene. Ziarele adaugă, că cercurile oficiale italiene se arată viu mulțumite pentru această nouă mărturie de simpatie ce o aduc Italiei fruntașii români cu atât mai mult cu cât legăturile de sânge ce unesc cele două popoare latine sunt astăzi consfințite de însemnate și vitale interese comune.

Misiunea română va avea întrevederi cu oamenii politici italieni și va vizita pe prim-ministru d-l Salandra, și pe ministrul de externe, marchizul di Sangiulliano.

ȘTIRI.

— 6 Sept. v. 1914.

Fiind Luni sârbătoare, Nașt. Sf. Maria ziarul nu va apare până Marți seara.

Cărți și reviste pentru răniții români primește și espedează la destinație Redacția >Gazetei Transilvaniei<. Apelăm la publicul nostru să ni trimită cât mai curând și cât mai multe cărți și reviste românești.

Pentru soldații români din Austro-Ungaria. O telegramă din Viena comunică că un cetățean vienez a remis biroului de ajutor suma de 1000 coroane pentru soldații și subofițerii austro-ungari de naționalitate română, pentru că s'au distins mult pe câmpul de luptă.

Fiul lui Conrad de Hötendorf căzut pe câmpul de luptă. **Conrad Herbert de Hötendorf**, fiul de 24 de ani al șefului de stat major austro-ungar a căzut mort în lupta crâncenă cu Rușii, care a avut loc la **Ravaruska**. **Herbert de Hötendorf** a fost sublocotenent în regimentul 15 de dragoni.

Condamnări la moarte în Turcia. Din Constantinopole se anunță: Doi funcționari turci ai poștei otomane,

dovediți a fi sustras scrisorile trimise din străinătate câtorva membrii din consiliul de miniștri și a le fi comunicat lui Serif pașa la Paris, cel condamnat la moarte pentru asasinarea lui Mahmud Șefket și care le-a reprodus în ziarul său, au fost condamnați la moarte și spânzurați.

Aviația la Cotroceni. Din București ni se scrie:

Joi seara, după ce se înnoptase distinsul aviator român d-l căpitan **Andreu Popovici** a executat **primul sbor de noapte**, cu ajutorul unor mine luminoase, inventate de d-l Callius. Curajosul pilot având de pasager pe d-l Callius, s'a lansat cu tractorul >Bristol< îndreptându-se spre cupole. La întoarcere dela o înălțime de peste 500 m. deasupra aerodromului di Callius a lăsat să cadă o mină, care a explodat imediat făcând o lumină vie, ce se coborâ încet. După un scurt timp dădu drumul și celei de-a doua mină, care explodă deasemenea, luminând câmpul de o rază de 2 chlm. Multumită acestor lumini, pilotul a putut coborâ, aterizând perfect ca și în timpul zilei. D-l căpitan Popovici fiind întrebat de rezultatul experienței s'a declarat foarte mulțumit.

S'a dovedit că importanța acestor mine pentru recunoașterile de noapte este incontestabilă. La aceste experiențe de un deosebit interes au asistat numeroși aviatori români.

Decorații. Tarul Rusiei a conferit regelui Haigiei și principelui de coroană al Sârbiei ordinul Sf. Gheorghe. Se știe, că acest ordin se conferă numai pentru merite militare.

Președintele **Poincare** a conferit șefului statului major japonez **Hasagava** crucea legiunii de onoare.

Prințul de coroană **Georg** și prințul **Frideric Cristian** al Saxoniei au fost decorați cu coroana de fer și cu crucea de cavaler al ordinul **Albrecht**.

Noul Institut ped. de fete române gr-cat din Lugoj s'a deschis alături printr-un serviciu d-zeos oficiat în cadrulă împreunat cu chemarea duhului sfânt.

D-ra **Lucreția Frunțu**, sora P. S. Sale d-lui Episcop aduce la cunoștință, că la institutul pedagogic (preparandial) de fete române gr-cat din Lugoj se primește gratuit orice fel de lucru de mână pentru răniți.

Inscrierile la acest institut se mai pot face atât pentru elevi ordinare cât și privatiste.

Caillaux — rănit. Postul ministru de finanțe al Franței și unul dintre eroii marelui proces din vară **Iosef Caillaux** a fost rănit pe câmpul de luptă. Curagiul, cu care eminentul om politic a luptat în rândurile franceze a atras asupra-l aprecierile cele mai favorabile ale autorităților militare franceze. Vestea rănirii lui **Caillaux** a produs impresie adâncă în Franța.

Examene. Examenele de corigență la institutul pedagogic român gr. or. din **Caransebeș** au avut loc Marți. Fiind o parte a candidaților concentrați nu s'au putut prezenta toți cei introduși în tablou.

Dintr'un discurs al lordului Beresford. Lordul englez **Beresford** a rostit la **Leeds** un discurs, în care a zis: >Fiecare bastiment german trebuie scufundat. Fiecare port german trebuie distrus. Uzinele lui **Krupp** trebuie aruncate în aer, iar canalul dela **Kiel** trebuie donat Danemarcei<.

Un aviator francez împușcat pentru trdare. Ziarul >Stockholmmer Aftenpost< anunță: Cunoscutul aviator **Vedrinex** a fost împușcat pentru trdare de patrie.

Știri mărunte. Toate facultățile universității din orașul german **Konigsberg** (Prusia de est) au conferit generalului **Hindenburg**, comandantului armatei germane, care se află în luptă în contra Rușilor, demnitatea de doctor onorific.

Din Roma se telegrafează că crucea roșie japoneză a trimis în Rusia un spital cu 200 de paturi.

Odăi mobilate și intertenție. În Cluj Str. lokal Nr. 11 etajul I se găsește de închiriat odăi mobilate și cost întreg pe lângă cele mai favorabile condițiuni. Odăile sunt luminoase, sănătoase și se află în apropierea universității, bibliotecii și a pietei.

Avis tinerimei noastre universale — 17-x.

O doctorie ieftină de casă. — Pentru funcționarea regulată a misturei stomacului se recomandă folosirea cunoscutelor prafuri **Seidlitz** a lui **Moll**. Cutii originale à 2 cor. se pot căpăta zilnic prin postă de la farmacistul **A. Moll**, liferantul Curței din **Viena Tuchlauben 9**. În farmaciile din provincie să se ceară preparatul **A. Moll** provăzut cu marca de contravenție și subscriere — (1)

O vorbă de cinste.

— Sprijiniți industria românească. —

— In atențiunea d-lor studenți dela școlale medii române gr. or. din Brașov precum și a On. d-lor părinți. —

In pragul noului an școlar al școlalelor medii gr. or. române din Brașov imi iau voie cu tot respectul să atrag atențiunea d-lor studenți, precum și a On. d-lor părinți asupra următoarelor:

In anii școlari din urmă subsemnatul a avut onoarea de a se bucura de încrederea generală a tuturor dd. studenți, cari au studiat la școlalele medii rom. gr. or. de aici **aprovizionându-se majoritatea covârșitoare a d-lor exclusiv numai din atelierul meu cu uniforme școlare impuse de On. autorității gimnaziale**. Această încredere, de care am onoare a mă bucura atât în cercurile d. studenți cât și a On. d-lor părinți am putut să o câștig numai prin serviciul curant, conștiențos, efitin și bun, pe care am ținut să-l am întotdeauna înaintea ochilor.

Uniformele școlare confecționate în atelierul meu românesc sunt nelntrecute, atât ca și calitate, cât și modul de confecționare.

D-nii studenți, cari vin pentru prima oară la școlalele medii române de aici, precum și la școala comercială superioară românească, se vor convinge dela dd. colegi mai vechi ai Dlor despre modul cum se confecționează uniformele școlare la atelierul meu. Incât pentru efitinătatea, cu care confecționez aceste uniforme țin să spun, că lucrez în casa mea proprie, iar întreprinderea mea stă pe bazele cele mai solide, astfel că nu sunt silit să recurg la speculații păcătoase de negustor de ocazie. Afară de aceea materialul mi-l procur direct din mâna primă cu prețuri mai efitne ca și acela, cari din cauza situației materiale slabe sunt siliti să-și procure pe credit material slab și scump. De sine înțelese deci, că subsemnatulul l se dă posibilitatea să confecționeze uniforme de cea mai bună calitate cu prețuri mult mai efitne ca și alții, cari vânează numai afaceri de ocazie.

In atelierul meu se lucră numai stoffe de cea mai trainică și fină calitate. Uniformele se confecționează din stoffa de **Kamgar** fină, efitină și durabilă. Prețurile le fac potrivit mărimii vestimentelor și cât mai efitin posibil. Principiul meu e: să lucrez cinstit, prompt pe lângă prețuri moderate și fără de intenție de speculație ale reclamațiilor fără inimă. Sperând, că d-nii studenți precum

și On. Dlor părinți vor voi să se convingă despre adevărul celor spuse de mine onorându-mă cu prețioasele dlor comande,

Semnez cu deosebită stimă:

Gheorghe Szöcs

croitor civil și militar.

Brașov, Strada **Mihail Weisz** Nr. 10. Telefon Nr. 488. 2-3.

Posta Redacției.

D-lui C. în L. Oată îngrijorare pentru stimate d-tale persoană. P.-că d-ta ai fi juvaerul neamului și-ar suferi acest biet neam cine știe ce pagubă dacă d-ta ai avea nenorocul să treci puntea lui **Charon**!

D-lui M. în B. Nu te supăra, dar sorisul d-tale ne pare de astădată sub toată critica. Era explicabilă la început o confuzie, dar astăzi totul e clar.

Proprietar:

Tip. **A. Mureșianu**: **Branisce & Comp.** Redactor responsabil: **Ioan Lacea**.

Avis.

Din cauza raporturilor administrative extraordinare, intrate cu evenimentele războinice actuale, și mai, cu seamă, cu considerare la moratoriul acordat, subscrișii comercianți de ferărie din loc, urmând exemplul comercianților din afară se văd necesitați: începând cu ziua de astăzi să dea orice marfă numai pe bani gata, cea ce va ținea până la intrarea relațiunelor normale.

Rugând stim. noștri clienți, a lua aceasta la cunoștință, semnăm cu stimă: **Kamner și Jekellus, Thomas, Scheesser și Galtz, Draudt și Jezel, Josef Braun și Ernste Wals Carl Fröhlich & Comp.** 1-3

Anunțuri primește Administrațiunea **Gazetei Transilvaniei** cu prețurile cele mai MODERATE.

AVIS.

Daruri pentru vitejii noștri soldați

recomandăm On. public fabricatele noastre renumite ca: **legături de flanel pentru genunchi, flanelle, manjete, ciorapi de iarnă, căciulițe, laibere, mănuși etc.**

Se află cantități mai mari în prăvălia noastră din Strada Porții Nr. 24.

4-10

Georg Foith & Cie.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Beutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștiențioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite **Gieshübler**.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale **MATILD** este limpezeala absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei **MATILD** în Brașov la firma **E. O. & L. THEIL**, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului, **Iosef György, Șepsibodok (Ardeal)**.

25-200.

Vă rugăm să priviți vitrinele

LANG, ROSENTHAL & PAHLMERT

Târgul boilor Nr. 1. BRAȘOV, Strada porții Nr. 4. (45-50)

„FORTUNA“

institut de credit și economii, societate pe acții
sub liquidare în ORADNA.

takarék és hitel intézet részvénytársaság
felszámolás alatt ORADNA.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „FORTUNA“ societate pe acții din RODNA-VECHE se invită la

adunarea generală extraordinară,

ce se va ține în 2 Noembrie stilul nou în localitățile institutului în Rodna-veche la 9 oare a m. cu programul de mai jos:

1. Constituirea adunării generale.
2. Prezentarea și stabilirea bilanțelor pro anii 1912 și 1913.
3. Absoluteriu direcțiunii și comitetului de supraveghere.
4. Raportul liquidatorilor despre activitatea lor până în ziua adunării generale.
5. Alegerea comitetului de supraveghere pro 1915.
6. Eventuale propuneri.

Dr. Alexandru Pop.

Liquidatorii:

Nicolae Mureșian.

Meghívó.

„FORTUNA“ takarék és hitelintézet felszámolás alatt levő részvénytársaság részvényesei ezennel meghívotnak az ORADNAN 1914 November hó 2-án d. e. 9 orakor az intézet helyeégeiben a lennebbi tárgysorozattal megtartandó

redkívüli közgyűlésre.

1. Közgyűlés megalakulása.
2. A 1912 és 1913 évi mérlegett bemutatása és végleges megállapítása.
3. Az igazgatósági felügyelő bizottság felmentvénye.
4. Felszámoló jelentése a közgyűlésig terjedt működéséről.
5. Felügyelő bizottság megválasztása 1915 évre.
6. Esetleges indítványok.

Contul Bilanțului pro 1912 évi Mérlegszámla.

ACTIVA — VAGYON

208	Numărar în casă — Pénztár	609.63	
209	Cambii scontate — Leszámított váltók.	145333.24	
211	Imprum. pe ipotecă — Jelzálog kölcsönök	54915.28	
215	„ „ pe oblig. cu cav. — Kötvény kölcsönök	5489.78	
238	Efecte — Értékpapírok	3400.—	
242	Realități de vânzare — Eladó ingatlanok	9465.76	
247	Casa institutului — Intezeti ház	34000.—	
234	Antip. de spese de proc. la Dr. I. Malai ügy-nél előleg	2755.29	
222	„ „ „ „ la Dr. O. Utalea	3385.18	
230	Mobilier — Felszerelés	575.—	
232	Anticip. de salar la Bărăbaș — Fizetési elnök Barabás volt könyvelő	107.61	
249	«Timișiana» — «Timisana»	68.50	
240	Spese de licit. restituibile — Megtérít. árverési költs.	486.10	
236	Remun. de restituit prin dir. — Igazg. által tér. jutal.	580.—	261149.37
	Perdere — Veszteség		3784.52
			<u>264933.89</u>

PASIVA — TEHER

91	Capital acționar — Részvénytőke	40000.—	
245	Fond de rezervă — Tartalékalap	10941.44	
216	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	125234.95	
218	Depozite — Letétek	8826.52	
219	Reescompt — Visszeszámított váltók	57786.40	
244	Obligațiuni cedate — Engedm. jelz. kölcsönök	5440.—	
246	Impr. pe casa institut — Jelzálog kölcsön a int. ház	15000.—	
227	«Vorschuss-verein» — «Vorschuss-verein»	29.—	
228	„Albina“ — „Albina“	1820.—	
229	„Ustredna banka“ — „Ustredna banka“	78.58	
241	Dividenda neridicată — Fel nem vett osztalék	277.—	264933.89
			<u>264933.89</u>

Contul Profitelor și Perderilor. --- Veszteség és nyereség számla.

SPESE — KÖLTSÉGEK.

214	Interese dela Oblig. — Kamatok kötvény. után	54.03	
217	„ „ Depuneri — „ takarékbet. után.	7355.45	
220	„ „ reescompt- „ visszszámított után	878.82	
		5108.15	Vorsuchs vor-nak „Albina“ nak
225	Spese curente — Költségek	2696.31	
226	Salarile — Fizetések	3876.90	
231	Posta — Posta díj	197.06	
233	Competință de timbru — Bélyegilleték	66.15	
235	Marce de prezentă — Jelenléti díjak	670.—	
237	Contribuțiuni — Adó	1410.94	
239	Spese de protest — Óvás költségek	10.—	
248	Interese după efecte — kamatok értékpapírok után	2.72	
250	Int. după impr. casei — az int. háza valo. jel. kölcs. u. kam.	731.25	
251	„ „ oblig. cedate — engedm. jelz. kölcs. után kam.	356.—	23394.28
			<u>23394.28</u>

VENITE — BEVÉTELEK

210	Interese de escont — Leszámítolási kamatok	11076.37	
212	„ „ dela Hip. — Jelzálog kölcs. ut kamatok	1070.60	
215	Provizioni și întârziere — Jutalékok és késedelmi kamatok	6662.79	
224	Chiria — Házbér	800.—	19609.76
	Perdere — Tiszta veszteség		3784.52
			<u>23394.28</u>

Oradna, la 6 Maiu 1914.

pentru contabilitate: Aurel Belteag, comptabil.

Direcțiunea: — Az igazgatóság.

Iosif Iies m. p.

Dr. Andreiu Monda m. p.

Dr. Octaviu Utalea m. p.

Iulian Ciorba m. p.

Silvestru Mureșian m. p.

S'au censurat și aflat în consonanță cu cărțile principale și auxiliare. — Megvizsgáltatt és a fő és segéd könyvekkel egyben hangzólnak találtatt.

Oradna, 1914 August 15.

Comitetul de supraveghere: — Felügyelő bizottság.

Danilă Pop p. m.

Ioan Marcu m. p.

Nicolau Mureșanu m. p.

